

IVANKA DEVÁTÁ

MEZI NEBEM

A PEKLEM

MOTTO

Mezi nebem a peklem

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Ivanka Devátá

Mezi nebem a peklem – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

IVANKA DEVÁTÁ

MEZI NEBEM
A PEKLEM

Praha 2018

PODĚKOVÁNÍ

Jelikož jsem touto knížkou dosáhla celkového počtu dvanácti, což je pěkný zaokrouhlený tucet, mám za to, že je načase poděkovat těm, kteří se na jeho existenci podílejí.

V prvé řadě děkuji svému synovi Marku Hlavicovi, jenž mě před čtvrtstoletím k psaní přiměl. Něžným nátlakem mi tak zajistil plodné a radostné stáří, což je největší dar ze všech, které mi kdy dal, ač je to dárce štědrý.

Hned poté děkuji své nakladatelce paní Romaně Přidalové, která mi věnovala důvěru a vydala s mnoha dotisky všechny tyto knížky včetně té první, která nejprve vyšla v tehdejším nakladatelství Mona díky šéfredaktoře Vlasty paní Marii Formáčkové a odpovědné redaktorce Mony paní Rajce Tognerové.

Dále děkuji všem svým lektorkám, které měly trpělivost s mou tvrdohlavostí, s níž jsem trvala na použitých slovních obratech. Jmenuji alespoň paní Krejčovou, která se mnou spolupracovala na několika posledních vydáních.

Zvláštní dík patří paní Ivě Hüttnerové, která knížkám přidala na hodnotě krásnými ilustracemi na obálce, ale i předchozím ilustrátorkám, které se uvolily spolupracovat s autorkou tehdy začínající.

Děkuji také všem zaměstnankyním nakladatelství MOTTO, které jsou dnes více mými přítelkyněmi než čím jiným.

A nakonec děkuji Pánubohu a svým rodičům, kteří mě obdařili geny potřebnými k této činnosti, jež mi skýtá tolik štěstí zejména prostřednictvím čtenářů, jejichž lichotivé uznání je pro mne pobídkou k další práci. Velké díky všem!

Ivanka Devátá

PŘEDMLUVA

Prosím laskavé čtenářky, případně čtenáře, aby si před název každé kapitoly dosadili slovo *Žena*, jelikož následující stránky jsou hlavně o ženách. O jejich radostech a strastech, přednostech a vadách. Pokud na ně zabloudí nějaký muž, je to proto, že polovinu populace se zarostlou hrudí prostě nelze přehlédnout. A rovněž proto, že právě muži jsou hlavním zdrojem ženského potěšení i trápení. Mají moc zavést nás do sedmého nebe nebo do pekla.

Čtěte a posuďte, čeho je víc.

I. D.

1. NEJKRÁSNĚJŠÍ CHVÍLE

Všeobecně se má za to, že nejkrásnější chvíle prožívá žena ve svůj svatební den. Maryša Lízalová pochopitelně ne. Ta už je má s Franckem za sebou a v hlubinách jejího ledového srdce pod krojem doutná předtucha, že vnucené manželské jho jí bude břemenem tak velkým, že jí zoufalství napoví řešení s pečetí hříchu nejtěžšího. Kafe od žida ochucené utrejchem. Avšak jakkoli bychom takových obětovaných oveček našli v dějinách mnoho, nebudeme se jimi zabývat, jelikož by v nás vzbudily myšlenky skličující, což není žádoucí.

Vycházejme tedy i nadále z předpokladu, že za normálních okolností je svatební den řadou opojných okamžiků, na které můžeme s potěšením vzpomínat až do sklonku svých životů.

Některé z nás arci poněkud předbíhají čas a za nejkrásnější chvíli považují tu, kdy byly požádány o ruku. Takový prstýnek na dně sklenice sektu či zavěšený na stonku růže je s to vyvolat silnější emoce než Mendelssonův pochod.

Tady musím poznamenat, že se v tomto bodě cítím o hodně ošizená. Vdala jsem se celkem třikrát, ale za živého boha si nemohu vzpomenout na nějakého muže klečícího přede mnou s úzkostným otazníkem v očích. Váleli se přede mnou často, to ano, jeden mi dokonce vkleče nabídl tři meruňky, ale jediný zasnubní prsten, který vlastním, je dar mojí maminky. (Ne že by si mě chtěla vzít; dala mi ten svůj od tatínka.)

Takže mám takový nepříliš povznášející pocit, že jsem si ten čepec vždycky nasadila sama a moji partneři, převálcovaní mou rozhodností, mi v tom nedokázali zabránit. Ještě zvláštnější je, že ani na tento neobvyklý postup mi paměť nenabízí sebemenší útržek rodinného videa. A přece, jak by bylo krásné hýčkat vzpomínku na vyděšeného mistra Vinkláře, kterak se krčí přede mnou, oblečenou v černé kůži a švihající důtkami za pokřiku: „Bud' mě okamžitě *poprosíš* o ruku, nebo....!!!“ Lituji, nic. Tak to nějak vždycky vyplynulo ze situace, a důrazně podotýkám, že ta situace nebyla z těch, kdy je svatba nevyhnutelná, nechce-li muž nést cejch nezodpovědného otce.

Ted' to vidím, že jsem se měla stavět žádoucí, leč nedostupná, milující, leč nerozhodná, jenže pozdě bycha honit. Už to nezměním. Prosím vás, jaképak dnes váhání, když je vám čtyřiasedmdešát a zítra můžete škytnout a do týdne být pod drnem?

Ale vraťme se k mladým nevěstám. Bohužel i ten nejkrásnější svatební den, kdy se dva lidé berou z lásky, může mít drobné kazy. Šaty, tolikrát vyzkoušené, najednou nepadnou. Dodávka chlebíčků se zpozdila a hladoví hosté okusují muškáty. Teta Věra nepřijela. Matka ženicha má hezčí kostým než matka nevěsty. Druzička s sebou vzala psa, neboť ho nemá komu svěřit, a ten sežere polovinu konečně dodaného pohoštění. Otec nevěsty se ze žalu nad ztrátou jediné dcery předčasně ovíní a na cestě k oltáři si odře nos o červený koberec.

Avšak to jsou prkotiny. Zamilovaný pár si hledí okem v oko, nemaje dosud potuchy o hypotékách, půjčkách a dětech s bídným vysvědčením. Je to jeho den D, plný radosti a nadějí. Dokonce i já, ostrílená harcovnice rozvodových stání, mám na své svatby krásné vzpomínky.

Nemůžeme ale opominout nejméně dvě skupiny žen, pro které je štěstí svatebního dne umocněno až k závratí. Do té první patří neprovdatelné nešťastnice, jimž se nepodařilo najít svolného partnera až do věku, kdy se vzdaly všech nadějí. Pravda, tyto ženy patří spíš do minulosti, do společenských poměrů, kdy označení stará panna bylo hanlivé, posměšné, v lepším případě hodné soucitu. Žena, již nestál po boku muž, žena, která nepovila dítě, byla vnímána jako méněcenná. Většinou žila dosti nuzně, vy-

pomáhala si finančně šitím nebo výukou hry na klavír, případně zasvěcováním dívek do jemných mravů, ač byla živoucím příkladem, že příliš jemné mravy jsou ženské nanic. Kdyby si v mládí zašla párkrát k muzice, zašpásovala si s řeznickým tovaryšem, nehledíc na nějaké to štípnutí do bradičky i jinam, mohla být dávno paničkou.

Ale nestalo se. I žije trpký život osamělé, plaché, nedotčené panny. A teď si představte, že se zčistajasna objeví muž (povětšinou vdovec), který v ní rozpozná hodnoty, jichž si cení. A od oceňování duševních hodnot přejde k ocenění krásných očí, pilných, ušlechtilé utvářených rukou až k takřka dívčímu úsměvu a podržte se – von si ji veme.

No, to musí být přece něco nádherného, to štěstí spadlé z nebe, poprvé slyšené lichotky, prvá pohlazení, stále smělejší, a nakonec hláhol svatebních zvonů, po němž se odhrne závoj velkého tajemství. A je-li Bůh v dobrém rozmaru, požehná dvojici ještě pozdním květem života. Já se divím, že takovou paní neranila mrtvice už při kupování myrty.

Dnes už pojem stará panna prakticky vymizel, zejména proto, že nejsou žádné mladé panny. Pokud byste nějakou mermomocí chtěli spatřit, doporučuji pískoviště.

V současné době nebudí žena žijící sama žád-

nou pozornost. Možná otálela s poutem příliš závazným, až se jí bezbřehá nezávislost tak zalíbila, že se jí odmítá vzdát. Možná se spálila a nechce znova riskovat. Je to její věc. A kdyby svůj názor na manželství nakrásně změnila, může se vdát i v domově důchodců.

Přikročme tudíž ke druhé skupině žen, u níž lze předpokládat nejkrásnější chvíli špičkové kvality. Patří do ní krásné, ctižádostivé... No, někdy méně krásné, ale o to ctižádostivější příslušnice něžného pohlaví, které ovládají způsob, jak nasměrovat svoje city výhradně na ta místa, kde je zemský povrch hustě zalidněn miliardáři. (Před lety bych napsala milionáři. Jenže před lety byla za dvě stě tisíc vila jako dort, zatímco dnes je za dva a půl milionu garsonka.)

Snění těchto dam je pro mě ještě méně pochopitelné než chůze po řěřavém uhlí či sušení mokrých ledových prostěradel na holém těle. Patřím totiž mezi hlupačky, jimž srdce kraluje nesmlouvavě, nehledíc na varování rozumu. Jen díky laskavému Osudu jsem nepropadla vášnivému citu ke zločinci, jenž se skrývá ve hvozďě, oděn jen chatrnými trenýrkami. A co se týče vyhledávání majetných ctitelů, jsem na tom hůře než vepř, který umí vyčenichat lanýže pod zemí.

Ale nevadí mi to. Protože když občas zahlédnu fotografii nějakého toho pána, co je „za vodou“, nezdá se mi, že by si Stvořitel dal při jeho

výrobě příliš záležet. A myslím na to, jak po všech těch megasvatbách přijde chvíle, kdy pohádkový boháč odloží perfektně střižený oblek a s ním i všechny kreditky, a co potom zbude. Radši nemyslet. Podle mne nejlíp dopadla Julia Roberts v *Pretty Woman*, poněvadž Richard Gere, jo, to je jiná káva. Abych toho našla, naučila bych se rejt nosem i v asfaltu.

Navzdory všemu se na tento způsob cílevědomé ženy musí ve svůj svatební den cítit v sedmém nebi násobeném zadostiučiněním, hrdostí, ba pýchou, neboť se jim právě otevřela široká brána do společnosti Vyvolených, kde se nikdy nebude hovořit o výprodeji dětského oblečení a zlevněných kuřecích křidélkách, nýbrž výhradně o jachtách a skvělých nákupech blbůstek se značkou Dior, Hermès a Vuitton. No, já jim to přeju. Hlavně aby byly šťastné. Což je daleko větší umění než najít pracháče.

Druhou nejkrásnější chvílí je pro ženu narození prvního potomka. Ale nebojte se, vy druhorození a třetirození, i váš příchod na svět je velké štěstí. Jenže stát se matkou *poprvé* je něco neopakovatelného. Vlastně taková maturita z ženství, na kterou nejsme sdostatek připraveny. Stokrát nás mohou poučovat o poslíčkách a skutečných porodních bolestech, o intervalech a správném dýchání, ale když TO přijde... A jak jsme pak hrdé, když ten náročný proces zvládneme. Když

má bejby všechny prstíčky i orgány a nos po tatínkovi.

Za sebe však musím říct, že více než nějaké závratné štěstí jsem pociťovala zjihlý úžas, pokoru a vděčnost. Bylo mi umožněno prožít zázrak a být jeho součástí. Stvořila jsem (no dobrá, za jisté pomoci otce) nový život, človíčka, který poroste, naučí se číst, psát, pracovat, milovat... Tehdy mi ani na mysl nepřišlo, že by se taky mohl naučit kouřit, pít pivo a podvádět ženské. No, a doufám, že teď sedíte, protože můj prvorozený nic z toho opravdu nedělá.

Přestože jsem cítila k malému tvorečku nekonalou něhu a lásku, znepokojovalo mne, že maminka na vedlejším lůžku neustále brebentí: „Ty mámino srdíčko, broučánku můj, zlatíčko moje.“ Já neměla potřebu demonstrovat mateřskou lásku tímto způsobem. Ta moje byla tichá, protože pro její velikost mi žádná slova nebyla dost dobrá.

Nuže, začali jsme optimisticky tím nejhezčím v životě ženy, ale záhy si budeme muset přiznat, že v něm jsou i chvíle všední a nudné, palčivé a trudné, jelikož takový je už život.

Obrátte list.

2. V KUCHYNI

Vidíte? Jen jsme odložily svatební závoj a vybalily kufry po líbáncích, už jsme v kuchyni. Co naplat. Staré heslo „Krmte tu bestii“ stále platí a vykořenit některé tradice je zdlouhavý proces.

Kuchyně byla odjakživa považována za teritorium ženy. Za hájemství, kde je svrchovanou paní. Ne že by o to všechny stály. Zvláště některé intelektuálky si dávají záležet, aby jejich pohrdání pachtěním kolem sporáku bylo zřejmé. I podávají na stůl topinky spálené nadranc s omluvou, že se jen maličko začetly do Kalevaly. Pouze výjimečné ženy dokážou číst Cicerona a poté předložit telecí s mandlovou nádivkou. Zním jednu takovou, velmi důvěrně ji znám. Ale vrozená skromnost mi brání ji jmenovat.

Moje babička a maminka byly právě ty paní, jimž byla kuchyně državou udělenou doživotně. A bděly nad ní moudře, uvážlivě, nelitující času, námahy a umu ku spokojenosti svých poddaných. Ti se věnovali řemeslu, umění a vědám. Tím myslím dědečka, tatínka a školní dítě. Pro

babi a mami byla péče o domácnost zaměstnáním na plný úvazek. Jiné neměly.

A teď si představte, že já, herečka s nepravidelnou pracovní dobou, jsem zdělila ctižádost vést si právě tak zdatně a úspěšně jako ony. A nevyléčil mě z toho ani čas. Je to chronická nemoc. Ale prima se při ní najíte.

Zvládla jsem to jedinež díky tomu, že jsem si zavčas našla vlastní, vysoce produktivní modus operandi. Ono se totiž i u vaření musí myslet. Pak není třeba být uchvátaný a zbrklý, tu převrhnout hrneček, tu upustit nůž, třískat poklicemi a roznášet slupky z brambor po celém bytě.

Já mám celý proces přípravy oběda krásně naprogramovaný. Kolem deváté si připravím krutí maso s rozmarýnem do remosky (prozatím ponechám v lednici) a jdu se do pokoje učit nebo psát. V období morálního úpadku číst oddechovou literaturu. V půl jedenácté zapnu remosku, oloupu tré brambor a zase šupky do pokoje. Když se maso dopéká, zapálím hořák pod hrncem s brambory, během tří minut vyrobím salát a zapnu si televizi. Kolem půl jedné obědvám. A ne tak ledaco. Pstruha po mlynářsku, krutí prsa s ořechy, kuře s celerovými stonky nebo domácí šunkýfleky. Nakonec i takové brambory s tvarohem a okurkovým salátem přijdou někdy k chuti.

Když nemám zrovna „duchovní den“, tak bě-

hem dopoledne vytírám podlahy, luxuji, přerov-
návám zásuvky nebo žehlím. Na každý pád udě-
lám spoustu práce. Tak jaképak pachtění okolo
sporáku?

Kromě výše popsaného postupu doporučuji
myslet ještě před přípravou jídla i po něm. Proč
to říkám. Jednou jsem byla s maminkou a bra-
trem pozvána jistou známou na oslavu jejích na-
rozenin. Pozvání bylo na desátou hodinu dopo-
ledne. Dostali jsme kávu, odevzdali dárky a po
chvilí konverzace se hostitelka omluvila a odešla
se svou matkou a dvěma dcerami do kuchyně,
ponechavši nám jako rukojmí svého otce.

Seděli jsme jako pecky. Na stole byl jen ubrus.
Žádné oříšky, brambůrky, které bychom mohli
z dlouhé chvíle žmoulat v puse. A že byla dlou-
há! Křečovitý hovor jsme udržovali s nasazením
všech sil, tím spíš, že starý pán žádnými vtipem
sršícími historkami nepřispěl. V půl jedné po po-
ledni jsem zahlédla jednu z dcer, ana nese ze za-
hrádky syrovou zeleninu na polévku!!! Když
jsme se ve dvě odpoledne (po čtyřech hodinách
úporné zábavy) dočkali oběda, moje droboučká
malá maminka nad polévkou vypadala jako
anorektička vyrvaná z náruče smrti v poslední
vteřině.

Ježíšmarjá! Kdybych tenhle oběd měla v režii
já, polévka a bramborový salát by byly hotovy
již předešlého dne, do desíti bych obalila řízečky